

Українська військово-медична академія
кафедра військової фармації

ЛЕКЦІЯ

з дисципліни: “ Військова фармація ”

на тему: **“ ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

МЕДИЧНОЮ ТЕХНІКОЮ І МАЙНОМ

ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН І ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ

ЗДОРОВ'Я МО У ВОЄННИЙ ЧАС ”

для слухачів - військових лікарів 1 факультету

На лекції будуть розглянуті наступні питання:

1. Задачі, сили і засоби медичної служби щодо забезпечення лікарськими засобами та медичним майном у воєнний час.
2. Основні заходи щодо забезпечення медичним майном в різні періоди бойових дій.
3. Заходи щодо захисту лікарських засобів і медичного майна від уражаючих факторів зброї.

Задачі, сили і засоби медичної служби щодо забезпечення лікарськими засобами та медичним майном у воєнний час

Задачі медичної служби механізованої (танкової) бригади щодо забезпечення медичним майном:

- оцінка забезпеченості та визначення потреби механізованої бригади в медичному майні;
- вимога медичного майна;
- отримання, видача, облік та зберігання медичного майна;
- захист медичного майна від звичайної зброї та зброї масового ураження;
- виготовлення ліків а аптеці медичної роти;
- складання звітних документів щодо медичного майна;
- організація поточного обслуговування і поточного ремонту медичної техніки, а також евакуації медичної техніки, що потребує більш складних видів ремонту;
- контроль за дотриманням умов зберігання та законністю витрачання медичного майна в медичній роті та медичних пунктах батальйонів;
- відбір проб медичного майна для проведення експертизи;
- організація вивчення комплектно-табельного оснащення медичним складом підрозділів, а також вивчення індивідуальних засобів медичного захисту всім особовим складом бригади.

Безпосереднє виконання комплексу завдань щодо всебічного забезпечення медичної служби механізованої бригади медичним майном покладається на особовий склад аптеки медичної роти.

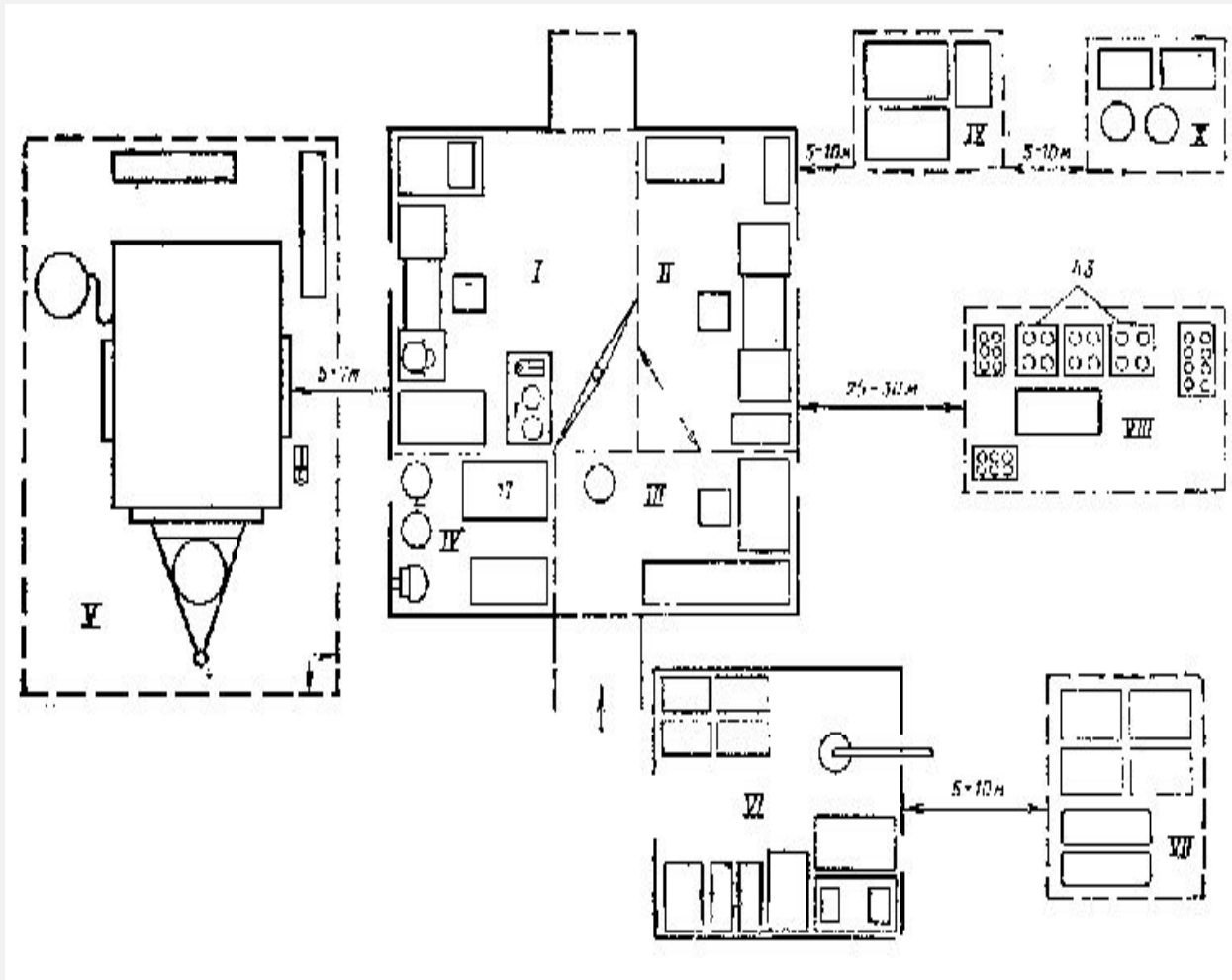
Особовий склад аптеки медичної роти:

- начальник аптеки;
- фармацевт;
- начальник медичного складу;
- кочегар-паропровідник (з обслуговування стерилізаційно-дистиляційної установки (СДП)).

Особовий склад аптеки відповідає за:

розгортання аптеки;
визначення потреби в медичному майні;
складання заявок та донесень за встановленими формами;
одержання майна, його зберігання та облік;
видачу в підрозділи медичної роти та в медичні пункти батальйонів медичного майна;
організацію виготовлення лікарських форм.

Типова схема розгортання аптеки медичної роти в польових умовах (в наметах УСТ-56 і табірному)

- I – бокс для виготовлення ін'єкційних розчинів;
- II – асистентська для виготовлення нестерильних лікарських форм;
- III – місце приймання рецептів, відпуску лікарських засобів та медичного майна;
- IV – мийна;
- V – майданчик для стерилізації та дистиляції;
- VI – склад медичного майна;
- VII – майданчик для зберігання медичного майна, що не замерзає;
- VIII – майданчик (намет) для зберігання медичних газів;
- IX – майданчик для зберігання тари;
- X – майданчик для зберігання дезінфекційних засобів.

Аптека є функціональним підрозділом медичної роти, що розгортається за вказівкою командира у спеціально відведеному місці. При розгортанні аптеки медичної роти необхідно враховувати наступні фактори:

- розгортати поблизу операційно-перев'язочного взводу;
- використовувати захисні властивості місцевості;
- враховувати наявність джерел питної води;
- враховувати наявність необхідних під'їзних шляхів, місця для вертолітної площадки та ін.

Функціональні підрозділи аптеки медичної роти бригади:

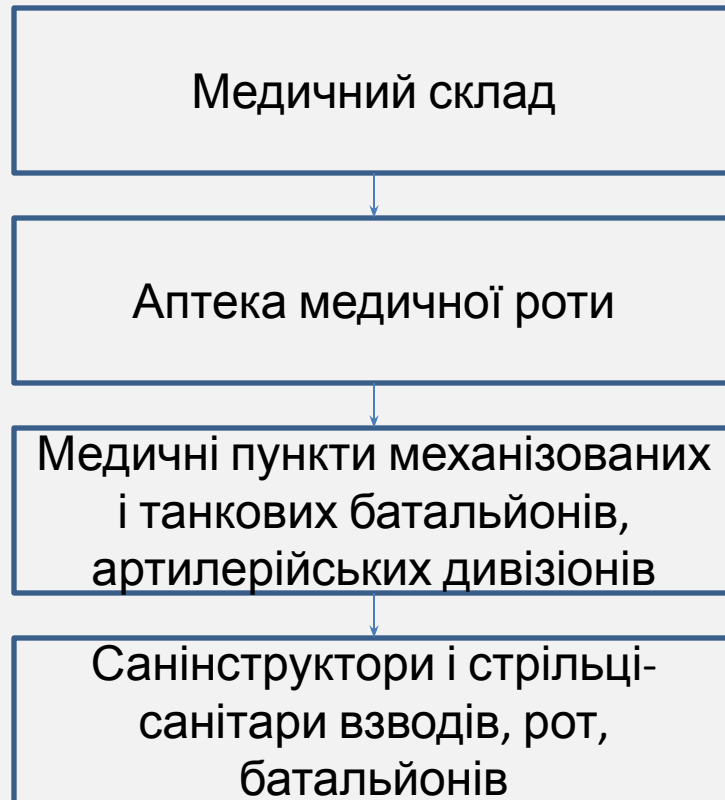
рецептурна – обладнується робоче місце для здійснення наступних виробничих операцій – приймання, реєстрації та коректування вимог-замовлень; написання етикеток; збору і розподілу готової продукції; відпуску ліків та інших видів медичного майна.

асистентська – обладнується робоче місце фармацевта для виготовлення нестерильних лікарських форм;

асептичний бокс – обладнується робоче місце по виготовленню стерильних лікарських форм з використанням засобів захисту від проникнення пилу і мікроорганізмів;

мийна – обладнується робоче місце для миття аптечного посуду та аптечного інвентарю.

*Забезпечення медичним майном
механізованої бригади організовується
за схемою*

Основні заходи щодо забезпечення медичним майном в різні періоди бойових дій

Заходи по забезпеченню медичним майном в період відмобілізування.

Норма медичного майна механізованої (танкової) бригади в мирний час зберігається в НЗ. При одержанні відповідної команди начальник аптеки медичної роти одержує майно зі складу НЗ, перевіряє кількість і за вказівкою начальника медичної служби розподіляє за підрозділами.

Майно за нормами мирного часу згідно розпорядження довольного органу здається на медичний склад або передається іншим частинам, окрім запасу на час шляху слідування. Задоволення потреб щодо надання медичної допомоги пораненим та хворим під час відмобілізування та оперативного розгортання здійснюється за рахунок перехідних запасів поточного постачання, які утримуються у військових частинах у розмірі 3-х місячної потреби.

В період відмобілізування начальник аптеки повинен поповнити в комплектах майно, що в НЗ не зберігалось. Це майно поповнюється за рахунок створених запасів поточного постачання, отримання з медичного складу медичної бригади армійського корпусу або аптек МОЗ України. Частини постійної бойової готовності повинні зберігати в НЗ комплекти повністю укомплектованими.

Одержане медичне майно розподіляється між функціональними підрозділами. В цей же період особовий склад бригади отримує предмети індивідуального медичного оснащення та інструктується щодо порядку їх використання.

Заходи по забезпеченню медичним майном при підготовці до бойових дій.

В період підготовки до бойових дій насамперед уточнюють забезпеченість батальйонів, дивізіонів, медичних пунктів та підрозділів медичної роти індивідуальним і груповим медичним оснащенням, сумками, комплектами, апаратами, приладами тощо.

На наступному етапі розраховується потреба в майні спеціального призначення в комплектах, а також в лікарських засобах та інших видах медичного майна, що не входить до складу комплектів, виходячи з розрахункових обґрунтувань комплектів, а також кількості і структури очікуваних санітарних втрат.

Порівнюючи розраховану потребу з фактичною наявністю майна визначають забезпеченість бригади на майбутній бій.

При визначенні потреби слід враховувати також необхідність створення резерву медичного майна на випадок непередбаченої збільшеної витрати, перебоїв в підвозі, ліквідації вогнищ масових санітарних втрат. Розмір резерву визначає начальник медичної служби. Резерв механізованої бригади зберігається в аптеці медичної роти, але частина резерву медичного майна за вказівкою начальника медичної служби бригади може розподілятися по підрозділах.

На майно, якого не вистачає до розрахованої потреби, терміново подається заявка, щоб встигнути отримати його до початку бою.

В цей період в аптеці медичної роти організовується виготовлення визначеної номенклатури препаратів, необхідних для надання медичної допомоги пораненим та хворим в ході бою, виконуються фасувальні роботи, стерилізація перев'язувальних засобів, операційної білизни та ін., видається в підрозділи медичної роти замовлене майно.

Організація забезпечення медичним майном під час бойових дій.

Під час бойових дій забезпечення батальйонів та функціональних підрозділів медичної роти проводиться майном спеціального призначення за фактичною потребою. Медичне майно видається з аптеки медичної роти на основі заявок, вимог-замовлень та донесень встановленої форми. В екстрених випадках дозволяється відпускати майно без заявок за розпорядженням начальника медичної служби. Під час бойових дій основні зусилля зосереджуються на безперервному та повному забезпеченні медичним майном тих підрозділів та частин, які виконують головну задачу, діють в першому ешелоні бойового порядку та ведуть активні бойові дії.

Відпуск (підвіз) медичного майна частинам, які входять до складу механізованої (танкової) бригади проводиться з аптеки медичної роти; військовим частинам армійського підпорядкування - з медичного складу армійського корпусу.

Запаси медичного майна в медичній роті та медичних пунктах батальйонів поповнюються до встановлених норм до кінця кожного дня, а в термінових випадках - негайно.

Майно в ході бою може видаватися без заявок, але зі складанням акту про використання після бою.

В підрозділах медичного постачання ведеться оперативний облік медичного майна спеціального призначення. Дані оперативного обліку використовуються під час бойових дій для раціонального маневру засобами, підготовки встановлених звітних документів.

Під час бойових дій поточний ремонт медичної техніки виконується особовим складом підрозділів та частин.

Організація забезпечення медичним майном по закінченню бойових дій.

Начальник аптеки та начальники функціональних підрозділів медичної роти, а також начальники медичних пунктів приймають міри негайної готовності для забезпечення нових бойових дій. З цією метою проводяться всі заходи, аналогічні періоду підготовки до бою. Першочерговим є доукомплектування медичним майном до норм, приводиться у відповідність з фактичною наявністю облік медичного майна, подається начальнику медичної служби заявка для отримання майна, якого не вистачає.

Списання медичного майна, використаного в ході бою, проводиться встановленим порядком.

При виникненні безповоротних втрат складається акт із зазначенням найменування та кількості втрачених предметів, а також обставин, при яких виникла втрата. Акт, затверджений командиром військової частини подається по команді для отримання інспекторського посвідчення.

Методика розрахунку потреби у медичному майні спеціального призначення

РПО – облікова одиниця, що відображає загальну кількість медичного майна спеціального призначення, необхідну для надання допомоги 1000 поранених і хворих (санітарних втрат).

$$\mathbf{П = П_{СВ} + П_{БВ} + П_{СЗ}}$$

де $\mathbf{П_{СВ}}$ – потреба на санітарні втрати;

$\mathbf{П_{БВ}}$ – потреба на бойові втрати;

$\mathbf{П_{СЗ}}$ – потреба на створення запасу.

При визначенні потреби ($\mathbf{П}$) у кожному комплекті, необхідному для надання певного виду медичної допомоги, спочатку встановлюється кількість очікуваних санітарних втрат ($\mathbf{СВ}$) від тих типів зброї, при ураженні якими використовується вміст комплекту. Потім визначається, якій частині від усіх уражених даними видами зброї, знадобиться комплект для надання визначеного виду допомоги ($\mathbf{К}$). Після цього за медико-тактичною характеристикою встановлюються розрахункові можливості одного комплекту по наданню медичної допомоги ($\mathbf{Р}$).

На заключному етапі розраховується потреба у кожному комплекті за формулою:

$$\mathbf{П_{св} = СВ * К / Р}$$

де $\mathbf{СВ}$ – очікувана кількість санітарних втрат, уражених тими видами зброї, при яких використовується комплект;

$\mathbf{К}$ – коефіцієнт використання комплекту для надання певного виду допомоги;

$\mathbf{Р}$ - розрахункові можливості комплекту по наданню певного виду медичної допомоги.

Заходи щодо захисту лікарських засобів і медичного майна від уражаючих факторів зброї.

Медичне майно в польових умовах систематизують за небезпечними властивостями, видами, умовами зберігання, якісним станом та іншими факторами. Для упакування використовують **споживчу, додаткову та транспортну** тару, що забезпечують найбільш повний захист майна від уражаючих факторів сучасної зброї та несприятливих факторів зовнішнього середовища (атмосферних опадів, високих та низьких температур, прямого сонячного світла, пилу та ін.).

На кожен ящик або іншу транспортну тару з медичним майном (за винятком комплектів) необхідно наносити відповідне **маркування**, що включає номер місця, назву та кількість розміщеного майна, розмір фасовки (для лікарських засобів та хімічних реактивів) та, якщо необхідно, попереджувальні написи і позначки небезпечності.

Захист медичного майна від уражаючих факторів зброї організують з метою недопущення ураження запасів майна різними видами зброї і максимального послаблення результатів її впливу.

Цей комплекс заходів проводиться до використання противником зброї і включає:

- розвідку;
- використання захисних властивостей тари і упаковки;
- розосередження запасів медичного майна та їх укриття з використанням захисних властивостей місцевості та інженерних споруд;
- обладнання польових укриттів для розміщення і зберігання запасів медичного майна;
- виконання встановлених правил пожежної безпеки і маскуванню на об'єктах;
- забезпечення об'єктів засобами захисту;
- виконання вимог санітарно-гігієнічного режиму при заготівлі, транспортуванні, зберіганні і використанні медичного майна; виконання протиепідемічних і спеціальних профілактичних медичних заходів;
- використання спеціального транспорту для перевезення медичного майна.

**Дякую за
увагу!**